

وزارت بازرگانی
سازمان توسعه تجارت ایران
دفتر امور بنگاهها

برنامه عملیاتی و دستورالعمل اجرایی توسعه خوشه ها و

شبکه های صادراتگرای کسب و کار

بر اساس تصویب نامه ۲۰۷۹۴/ت ۳۵۰۱۴ ک مورخ ۸۷/۲/۱۶ هیئت وزیران

دبیرخانه کارگروه کارشناسی توسعه خوشه های صادراتگرا

شهریور ۸۷

وزارت بازرگانی
سازمان توسعه تجارت ایران
دفتر امور بنگاهها

فهرست :

- ۲..... مقدمه -
- ۳..... دستگامهای اجرایی -
- ۴..... چارجوب اجرای برنامه عملیاتی..... -
- ۵..... جدول فرایندهای برنامه عملیاتی..... -
- ۷..... ماتریس وظایف/ سازمان ..... -
- ۹..... معیارهای انتخاب و اولویت گذاری خوشه های صادراتگرا..... -
- ۱۰..... برنامه عملیاتی و دستورالعمل اجرایی توسعه خوشه ها..... -

وزارت بازرگانی
سازمان توسعه تجارت ایران
دفتر امور بنگاهها

مقدمه

تمرکز جغرافیایی فعالیتهای تولیدی و فروش خوشه های صنعتی که طیفی از محصولات مرتبط و مکمل را تولید و به فروش می رسانند و مشکلات و فرصتهای مشترک دارند موجب ایجاد صرفه های اقتصادی قابل توجهی می گردد که ناشی از فعالیت در قالب خوشه می باشد. تکیه بر این مفهوم، ماموریت سنگینی را بر عهده سازمان توسعه تجارت و دستگاه های اجرایی کشور در خصوص ساماندهی خوشه های کسب و کار با محوریت صادرات قرار داده است.

سازمان توسعه تجارت ایران به عنوان متولی حمایت از خوشه ها و شبکه های صادراتگرای کسب و کار اقدام به تدوین برنامه عملیاتی توسعه خوشه ها و شبکه های صادراتگرای کسب و کار با هدف اجرای مفاد تصویب نامه هیئت وزیران به شماره ۲۰۷۹۴/ت ۳۵۰۱۴ ک مورخ ۸۷/۲/۱۶ نموده است. این برنامه شامل طیف وسیعی از وظایف کلیه دستگاه ها و نهادهای دولتی و خصوصی قانونگذار و اجرایی می گردد.

مخاطبان این برنامه عملیاتی با توجه به سطوح و وظایف تعیین شده در تصویب نامه اشاره شده شامل دستگاههای اجرایی، سازمان های دولتی، بخش خصوصی، خوشه ها، سازمان های بازرگانی استان ها و کارگروه های توسعه صادرات استان ها که بعنوان کارگروه کارشناسی توسعه صادرات خوشه ها در استان ها مشخص شده است می باشند.

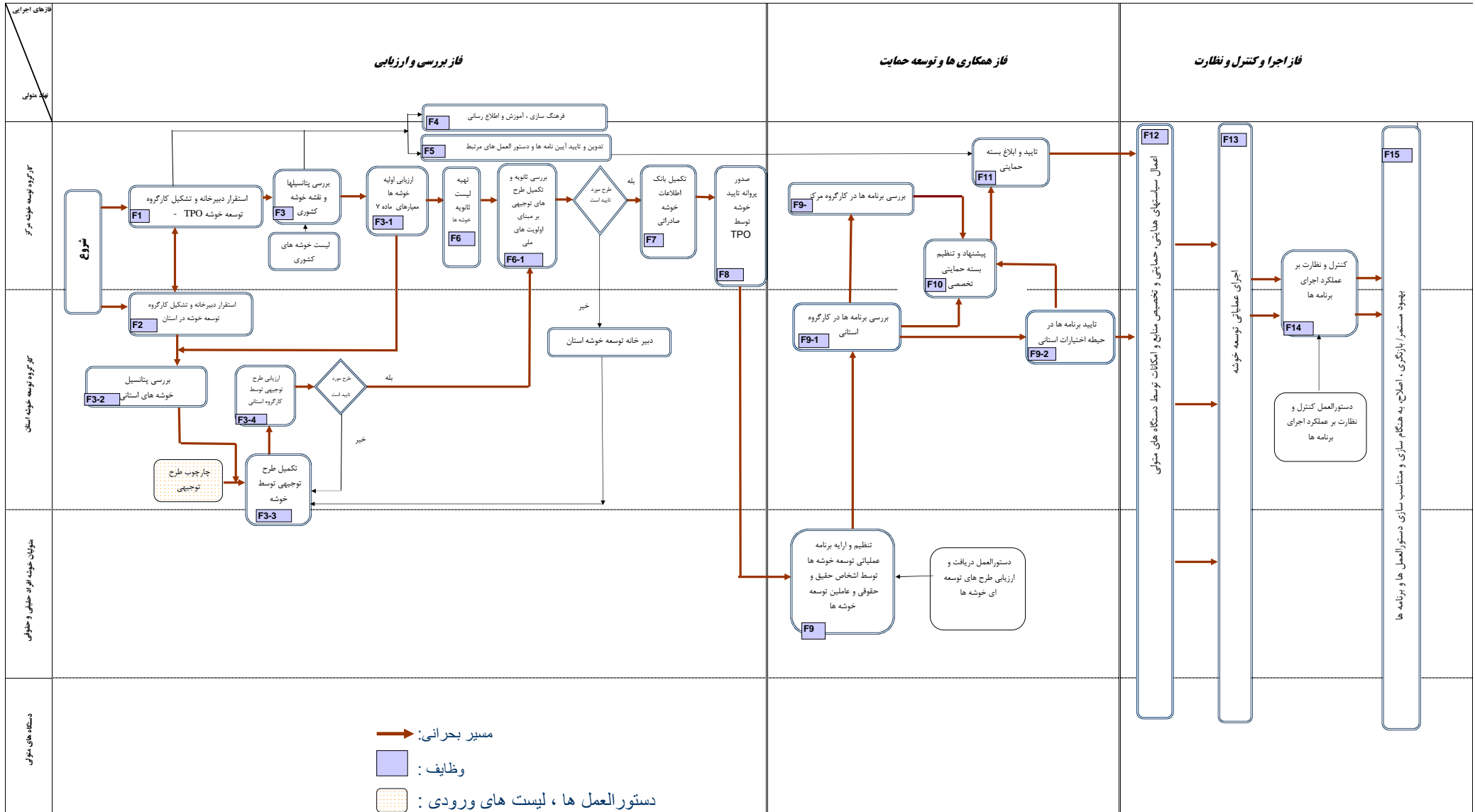

وزارت بازرگانی
سازمان توسعه تجارت ایران
دفتر امور بنگاهها

دستگاه های اجرایی و نهاد هایی که در توسعه خوشه ها و شبکه های صادرات گرای کسب و کار نقش دارند :

- معاونت راهبردی ریاست جمهوری
- کمیسیون اقتصاد هیئت دولت
- وزارت بازرگانی
- وزارت صنایع
- وزارت کار و امور اجتماعی
- وزارت تعاون
- سازمان توسعه تجارت ایران
- سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی ایران
- اتاق تعاون
- اتاق بازرگانی
- اتاق صنایع و معادن
- سازمان صدا و سیما
- مطبوعات
- استانداری ها
- صندوق ضمانت صادرات
- بانک ها و موسسات مالی
- بخش خصوصی
- واحد های استانی وزارتخانه ها و موسسات
- دانشگاه

چارچوب اجرایی دستورالعمل توسعه خوشه های صادرانگرا - تصویب نامه ۲۰۷۹۴/ت/۳۵۰۱۴ ک مورخ ۱۶/۲/۸۷

جدول فرآیند های برنامه عملیاتی توسعه خوشه های صادراتگرا - تصویب نامه ۲۰۷۹۴/ت/۳۵۰۱۴ ک مورخ ۸۷/۲/۱۶

ردیف کد فرآیند	عنوان فرآیند	شرح اجمالی فرآیند	اطلاعات و گزارشات ورودی به فرآیند	اطلاعات و گزارشات و نتایج خرجی از فرآیند
F1	اقدام جهت استقرار دبیرخانه و تشکیل کارگروه توسعه خوشه در سازمان توسعه تجارت	عمل به ماده ۳ تصویب نامه شماره ۲۰۷۹۴/ت/۳۵۰۱۴ ک مورخ ۸۷/۲/۱۶	ترکیب اعضاء کارگروه های کارشناسی مرکز استان ها ترکیب اعضاء دبیر و رییس دبیرخانه های توسعه خوشه مرکز و استانها	کارگروه کارشناسی توسعه خوشه در مرکز دبیرخانه کارگروه کارشناسی توسعه خوشه در مرکز و مراکز
F2	اقدام جهت استقرار دبیرخانه و تشکیل کارگروه توسعه خوشه در سازمان تجارت در مراکز استان ها	عمل به ماده ۳ تصویب نامه شماره ۲۰۷۹۴/ت/۳۵۰۱۴ ک مورخ ۸۷/۲/۱۶	ترکیب اعضاء کارگروه های کارشناسی مراکز استان ها ترکیب اعضاء دبیر و رییس دبیرخانه های توسعه خوشه مراکز و استانها	کارگروه کارشناسی توسعه خوشه در مراکز استانها دبیرخانه کارگروه کارشناسی توسعه خوشه در مراکز استانها
F3	بررسی پتانسیل ها و نقشه خوشه کشوری	اجرای ماده ۶ تصویب نامه جهت تعیین اولیه خوشه های کشوری	اطلاعات نقشه خوشه کشوری از سازمان ISIPO و لیست خوشه های اولویت دار ملی	لیست اولیه خوشه های منتخب
F3-1	ارزیابی اولیه خوشه ها (معیارهای ماده ۷)	براساس معیارهای تعیین شده در ماده ۷ خوشه های تعیین شده در لیست اولیه ارزیابی و تلخیص می شوند	لیست اولیه خوشه ها معیارهای ماده ۷ تصویب نامه ۲۰۷۹۴/ت/۳۵۰۱۴ ک	لیست خوشه های دارای پتانسیل صادرات
F3-2	بررسی پتانسیل خوشه های استانی	طی مکاتباتی خوشه های صادراتگرا موجود در استانها معرفی می شوند	لیست خوشه های معرفی شده توسط استان ها	لیست خوشه های دارای پتانسیل صادرات
43-3	تکمیل طرح توجیهی توسعه خوشه	چارچوب طرح توجیهی تهیه شده توسط TPO جهت تکمیل به خوشه ها و سازمانها ارسال می شود و ارزیابی اولیه انجام می شود	طرح های توجیهی ارسال شده به خوشه ها و استان ها	طرح های توجیهی تکمیل شده توسط خوشه ها
F-4	فرهنگ سازی آموزش و اطلاع رسانی	اقدامات فرهنگ سازی و آموزش و اطلاع رسانی با استفاده از سازمانهای بین المللی و ملی انجام می شود	مکاتبات با سازمان های بین المللی و سازمانهای داخلی و همکاری با بخش خصوصی	آماده سازی استان ها ، عاملین توسعه خوشه و سایر کارگزاران و ایجاد فضای مناسب جهت توسعه
F-5	تدوین و تایید آیین نامه ها و دستور العمل های مرتبط	دستورالعمل هایی که لازم است جهت اجرایی کردن فرآیند تهیه شود	<ul style="list-style-type: none"> دستورالعمل اجرایی آیین نامه دستورالعمل پذیرش طرح های توسعه ای دستورالعمل کنترل و ارزیابی دستورالعمل بسته های تخصصی 	<ul style="list-style-type: none"> دستورالعمل اجرایی آیین نامه دستورالعمل پذیرش طرح های توسعه ای دستورالعمل کنترل و ارزیابی دستورالعمل بسته های تخصصی
F-6	تهیه لیست ثانویه خوشه ها	لیست ثانویه خوشه ها براساس طرح های توجیهی دریافت شده تهیه می شود	لیست خوشه های که برای آنها طرح توجیهی تکمیل شده است	لیست خوشه های که برای آنها طرح توجیهی تکمیل شده است
F6-1	بررسی ثانویه و تکمیل طرحهای توجیهی بر مبنای اولویت های ملی	طرح های توجیهی دریافت شده مورد ارزیابی ثانویه قرار می گیرند	لیست خوشه های دارای طرح توجیهی	لیست خوشه های تایید شده نهایی
F7	تکمیل بانک اطلاعات خوشه های صادراتی	خوشه هایی که طرح های توجیهی آنها تکمیل و تایید شده باشد انتخاب و به لیست بانک اطلاعات اضافه می شوند	لیست خوشه هایی که طرح توجیهی آنها ارزیابی و تایید شده است.	بانک اطلاعات خوشه های صادراتگرا

جدول فرآیند های برنامه عملیاتی توسعه خوشه های صادراتگرا - تصویب نامه ۲۰۷۹۴/ت/۳۵۰۱۴ ک مورخ ۱۶/۲/۸۷

ردیف کد فرآیند	عنوان فرآیند	شرح اجمالی فرآیند	اطلاعات و گزارشات ورودی به فرآیند	اطلاعات و گزارشات و نتایج خرجی از فرآیند
F8	صدور پروانه تایید خوشه توسط TPO	اقدامات جهت صدور پروانه خوشه توسط سازمان توسعه تجارت ایران جهت تسهیل در امور خوشه های تایید شده	لیست خوشه های بانک اطلاعات خوشه های صادراتگرا	خوشه های دارای پروانه تایید
F9	تنظیم و ارائه برنامه عملیاتی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی	در عمل به ماده ۱۲ تصویب نامه طرح های توسعه ای خوشه ها از اشخاص حقیقی و حقوقی و CDA ها و ... دریافت می شود	طرح های پیشنهادی توسعه ای خوشه از اشخاص حقیقی و حقوقی و CDA ها و ...	طرح های پیشنهادی توسعه ای خوشه از اشخاص حقیقی و حقوقی و CDA ها و ...
F9-1	بررسی برنامه ها در کارگروه های استانی	طرح های توسعه ای دریافت شده از اشخاص حقیقی و حقوقی در کارگروه های استانی و کارگروه مرکز مورد بررسی قرار می گیرد	<ul style="list-style-type: none"> دستورالعمل دریافت و بررسی طرح های توسعه ای خوشه ها لیست طرح های توسعه ای خوشه ها معیارهای ارزیابی و بررسی طرح های توسعه ای 	لیست طرح های توسعه ای خوشه ها که مورد بررسی واقع شده اند.
F9-2	تایید برنامه ها در حیطه اختیارات استانی	طرح های توسعه ای خوشه ها در کارگروه های استانی تایید می شوند	طرح های توسعه ای تصویب شده خوشه ها	طرح های توسعه ای تصویب شده خوشه ها توسط استان ها
F10	پیشنهاد و تنظیم بسته حمایتی تخصصی	جهت طرح های توسعه ای تصویب شده و خوشه های ملی اولویت دار و سایر خوشه های منتخب بسته های حمایتی تنظیم می شود	<ul style="list-style-type: none"> طرح های توسعه ای تصویب شده خوشه ها خوشه های ملی اولویت دار لیست بانک اطلاعات خوشه ها 	<ul style="list-style-type: none"> بسته حمایتی تخصصی خوشه ها پیشنهادی بسته حمایتی تخصصی طرح های توسعه ای پیشنهادی
F11	تایید و ابلاغ بسته حمایتی	بسته حمایتی تخصصی خوشه ها و طرح های توسعه ای خوشه ها در کارگروه کارشناسی تایید و ابلاغ می شوند	بسته حمایتی تخصصی خوشه ها - پیشنهادی طرح های توسعه ای خوشه ها	<ul style="list-style-type: none"> بسته حمایتی تخصصی خوشه ها - تایید و ابلاغ شده بسته حمایتی تخصصی تایید و ابلاغ شده طرح های توسعه ای خوشه ها -
F12	اعمال سیاست های هدایتی و تخصیص منابع و امکانات توسط دستگاههای متولی	جهت بسته های حمایتی تخصصی خوشه ها و طرح های توسعه ای که در دستگاه های اجرایی ذیربط ابلاغ شده اند منابع و امکانات اختصاص می یابد.	بسته حمایتی تایید و ابلاغ شده طرح های توسعه ای خوشه ها و خوشه های منتخب	سیاست های هدایتی و حمایتی و منابع و امکانات و اقدامات مشخص در خصوص بسته های حمایتی
F13	اجرای عملیات توسط خوشه	عملیات توسعه خوشه توسط عاملین توسعه خوشه ، بخش خصوصی و دستگاههای اجرایی آغاز می شود	<ul style="list-style-type: none"> خوشه های منتخب بانک اطلاعات خوشه ها طرح های توسعه خوشه ها که تایید شده اند بسته های حمایتی تصویب و ابلاغ و اعمال شده 	ارتقاء خوشه بر مبنای برنامه های عملیاتی پیشنهاد شده
F14	کنترل و نظارت بر عملکرد اجرای برنامه ها	توسط سازمان توسعه تجارت دستورالعمل کنترل و نظارت بر نظام اجرایی تدوین اعمال می شود	<ul style="list-style-type: none"> دستورالعمل کنترل و نظارت بر توسعه خوشه ها دستورالعمل کنترل و نظارت بر کلیه نظام اجرایی 	بررسی فاصله اهداف پیش بینی و نتایج واقعی و ارائه بازخورد جهت اصلاح یا تکمیل فرایندها
F15	بهبود ، بازنگری ، اصلاح و متناسب سازی دستورالعمل ها و برنامه ها	دستورالعمل ها و برنامه های اجرایی به طور مرتب بازبینی و به هنگام می شوند.	نتایج حاصل از فرایندهای کنترل و ارزیابی اجرای فرآیند ها	ارتقاء و بهبود دستورالعمل ها و برنامه های عملیاتی و ... متناسب با شرایط روز

ماتریس وظایف دستگاه های اجرایی و سازمان های مرتبط با توسعه و ساماندهی خوشه های صادراتگرا

سازمان	بازرگانی استانها	بانک ها	واحد های استان وزارت خانه ها	استانماری	BDS	کارگروه های کارشناسی توسعه خوشه ها	معاونت راهبردی رئاست جمهوری و کمیسیون اقتصاد جهت دولت	NDA/CDA	سازمان برنامه و بودجه	صدا و سیما و چراغ	اتاق بازرگانی	اتاق تعاون	صندوق ضمانت صادرات	وزارت کار	وزارت تعاون	وزارت صنایع ISNPO	وزارت بازرگانی TPO	دستگاهها	وظایف
طبق ماده ۳ تصویب نامه، کارگروه کارشناسی توسعه خوشه ها و دبیرخانه آن کارگروه در مرکز تشکیل و فعالیت های مشخص شده را اجرای می نمایند.																		F1 - استقرار دبیرخانه و تشکیل کارگروه توسعه خوشه TPO	
-	✓	✓	✓	-	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	F1-1 - تشکیل کارگروه کارشناسی توسعه خوشه ها در مرکز
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F1-2 - مکاتبه با دستگاه های اجرایی ذیربط جهت معرفی نماینده کارگروه	
-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F1-3 - استقرار دبیرخانه کارگروه توسعه خوشه ها و تشکیلات سازمانی آن
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F1-5 - تجهیز ساختار فیزیکی و نیروی انسانی دبیرخانه
در راستای عمل به ماده ۳ تصویب نامه، کارگروه های کارشناسی توسعه خوشه ها در استان ها، همان کارگروه توسعه استان هستند و سازمان های بازرگانی استان بازرگانی استان ها نقش دبیرخانه کارگروه را ایفا می کنند.																		F2 - استقرار دبیرخانه و تشکیل کارگروه توسعه خوشه استان ها	
✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F2-1 - معرفی نماینده ارتباطی TPO و استان
✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F2-2 - تعیین دبیر جهت دبیرخانه و تشکیل کارگروه
طبق ماده ۷ عو تصویب نامه، خوشه های دارای پتانسیل صادراتی براساس معیارهای مشخص شده تعیین و ابلاغ می گردند. جهت تسهیل موضوع، طرح توجیهی توسط دبیرخانه خوشه های سازمان توسعه تجارت تهیه و جهت استان ها ارسال می شود																		F3 - بررسی پتانسیل ها و نقشه خوشه کشوری (تهیه لیست اولیه)	
✓	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓	F3-1 - ارزیابی اولیه خوشه ها (معیارهای ماده ۷)
✓	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F3-2 - بررسی پتانسیل خوشه های استانی
✓	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F3-3 - تکمیل طرح توجیهی توسط خوشه
✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F3-4 - ارزیابی طرح های توجیهی
یکی از اولویت های اصلی کلیه دستگاه ها انجام اقدامات فرهنگ سازی، آموزش و اطلاع رسانی جهت خوشه ها می باشد																		F4 - فرهنگ سازی، آموزش و اطلاع رسانی	
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	F4
دستورالعمل اجرایی تصویب نامه ۲۰۷۹۴/ت/۱۴۳۵، دستورالعمل پذیرش طرح های توسعه ای خوشه ها، دستورالعمل کنترل و ارزیابی فرایند ها و دستورالعمل بسته های تخصصی حمایتی خوشه ها																		F5 - تدوین و تأیید آیین نامه ها و دستورالعمل های مرتبط	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F5-1 - دستورالعمل اجرایی تصویب نامه ۲۰۷۹۴/ت/۱۴۳۵
-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F5-2 - دستورالعمل پذیرش طرح های توسعه ای خوشه ها

ماتریس وظایف دستگاه های اجرایی و سازمان های مرتبط با توسعه و ساماندهی خوشه های صادر اتگرا

سازمان	بازرگانی استانها	بانک ها	واحد های استان وزارت خانه ها	استانداری	BDS	کارگروه های کارشناسی توسعه خوشه ها	معاونت راهبردی ریاست جمهوری و کمیسیون اقتصاد جهات دولت	NDA/CDA	سازمان برنامه و بودجه	صدا و سیما و چرایند	اتاق بازرگانی	اتاق تعاون	صادرات ضمانت صادرات	وزارت کار	وزارت تعاون	وزارت صنایع ISNPO	وزارت بازرگانی TPO	دستگاهها	وظایف
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F5-3- دستورالعمل کنترل و ارزیابی فرایند ها	
✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	دستورالعمل بسته های تخصصی حمایتی خوشه ها	
<p>F6- تهیه لیست ثانویه خوشه ها پس از انجام فرآیندهای فوق از مجموعه اطلاعات بدست آمده درخصوص خوشه ها ، یک لیست ثانویه تهیه می شود که از بین آن ، خوشه های دارای اولویت های ملی و خوشه هایی که براساس طرح توجیهی اطلاع رسانی شده باشند لیست ثانویه خوشه ها تهیه می گردد.</p>																			
✓	✓	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F6-1- بررسی ثانویه و تکمیل طرح های توجیهی (اولویت های ملی)
✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F7- تکمیل بانک اطلاعات خوشه های صادراتی
<p>F8- صدور پروانه تایید خوشه توسط TPO جهت خوشه هایی که در بانک اطلاعات جمع بندی شده اند، توسط سازمان توسعه تجارت پروانه تایید خوشه صادر می شود</p>																			
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F8- صدور پروانه تایید خوشه توسط TPO
<p>F9- تنظیم و ارائه برنامه عملیاتی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی در جهت عمل به ماده ۱۲ تصویب نامه طرح های توسعه ای خوشه ها از اشخاص حقیقی و توسط دبیرخانه کارگروه خوشه ها در مرکز مراکز استان دریافت می شود و براساس دستورالعملی که در این خصوص تنظیم می گردد بررسی و ارزیابی و در صورت تایید جهت اجرایی کردن اعلام می گردد.</p>																			
✓	-	-	-	-	✓	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F9-1- تهیه دستورالعمل پیشنهادی در کارگروه استانی و مرکز
✓	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F9-2- بررسی و ارزیابی برنامه ها
-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F9-3- بررسی برنامه های پیشنهادی در کارگروه مرکز
<p>F10- پیشنهاد و تنظیم بسته حمایتی و تخصصی طرح توسعه ای خوشه ها که مورد تصویب و تایید قرار می گیرند بنا به مورد بسته حمایتی تخصصی آن خوشه تنظیم و در جلسات کارگروه های توسعه ای خوشه پیشنهاد می گردد</p>																			
✓	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F10- پیشنهاد و تنظیم بسته حمایتی و تخصصی
<p>F11- تایید و ابلاغ بسته حمایتی تخصصی چنانچه بسته حمایتی اشاره شده در F8 تایید گردد به دستگاه اجرایی مربوطه ابلاغ و دستگاه مربوطه موظف به اجرای آن است</p>																			
-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	F11- تایید و ابلاغ بسته حمایتی تخصصی
<p>F12- اعمال سیاستهای هدایتی، حمایتی و تخصیص منابع و امکانات توسط دستگاههای متولی دستگاه اجرایی که مستقل اجرایی کردن بسته حمایتی تخصصی مربوط به خود می باشد لازم است سیاست های هدایتی و حمایتی و منابع لازم را جهت آن اختصاص دهد.</p>																			
✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	F12- اعمال سیاستهای هدایتی، حمایتی و تخصیص منابع و امکانات توسط دستگاههای متولی
<p>F13- اجرای عملیات توسعه خوشه همه موارد اجرایی عملیات توسعه خوشه پیشنهاد شده توسط اشخاص حقیقی و حقوقی و عامل توسعه با ارائه مطالعات شناختی به اجرا در می آید.</p>																			
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	F13- اجرای عملیات توسعه خوشه
<p>F14- کنترل و نظارت بر عملکرد اجرای برنامه ها سازمان توسعه تجارت به عنوان واحد کنترل و ارزیابی نظارت بر عملکرد اجرای برنامه ها توسط خوشه، عامل توسعه خوشه و ارائه دهندگان طرحهای حمایتی و توسعه ای و دستگاههای اجرایی است</p>																			
<p>F14- کنترل و نظارت بر عملکرد اجرای برنامه ها</p>																			

وزارت بازرگانی
سازمان توسعه تجارت ایران
دفتر امور بنگاهها

برنامه عملیاتی و دستورالعمل اجرایی توسعه خوشه ها و شبکه های صادراتگرای کسب و کار

تصویب نامه شماره ۲۰۷۹۴/ت/۳۵۰۱۴ ک مورخ ۸۷/۲/۱۶

معیارهای انتخاب و اولویت گذاری خوشه ها

۱. تمرکز جغرافیایی مجموعه ای از بنگاه های کسب و کار
۲. تولید و عرضه یک یا چند محصول (کالا/خدمت) مشابه یا مرتبط و یا مکمل
۳. وجود و یا ثبت شرکتهای یا شخصیت حقوقی مستقل جهت اداره خوشه
۴. داشتن سهمی از صادراتی کشور در سال های گذشته یا پتانسیل صادراتی
۵. وجود ظرفیت تولید در منطقه بنابر نیاز بازارهای صادراتی
۶. وجود ارزش افزوده تولید در داخل کشور
۷. وجود مزیت های نسبی و بالقوه رقابتی در بازارهای خارجی
۸. وجود شبکه های داخلی در خوشه
۹. وجود حداقل سطحی از سرمایه اجتماعی و مهارت های مدیریتی مورد نیاز جهت اداره خوشه

فاز بررسی و ارزیابی

۱. آمادگی سازمان بازرگانی استان جهت ایفای نقش به عنوان دبیرخانه کارگروه توسعه خوشه های صادراتگرا در استان و عمل به وظایف محوله در این خصوص
۲. تعامل بهینه سازمان بازرگانی استان (دبیرخانه خوشه استان) با کارگروه توسعه صادرات استان که مطابق تصویب نامه مقرر گردیده به عنوان کارگروه توسعه صادرات خوشه ها نیز ایفای نقش نماید
۳. بررسی و معرفی پتانسیل های خوشه های استانی با رعایت شیوه نامه
۴. تکمیل طرح های توجیهی ارسال شده توسط سازمان توسعه تجارت به استان توسط خوشه های منتخب در بند فوق
۵. ارائه طرح های توجیهی تکمیل شده کارگروه خوشه های استان (کارگروه توسعه صادرات استان)
۶. ارزیابی طرح های توجیهی خوشه ها توسط کارگروه توسعه صادرات استان
۷. ارسال طرح های توجیهی تایید شده به دبیرخانه کارگروه توسعه خوشه ها مستقر در سازمان توسعه تجارت ایران
۸. بررسی طرح های ارسال شده توسط دبیرخانه کارگروه توسعه خوشه ها در مرکز
۹. صدور " پروانه خوشه " توسط سازمان توسعه تجارت ایران جهت خوشه های انتخاب شده

وزارت بازرگانی
سازمان توسعه تجارت ایران
دفتر امور بنگاهها

فاز همکاری ها و توسعه حمایت

۱. تنظیم و ارائه برنامه عملیاتی توسعه خوشه ها توسط اشخاص حقیقی و حقوقی و عاملین توسعه خوشه ها
۲. ارزیابی و تایید برنامه ها در کارگروه های استانی
۳. ارزیابی و تایید برنامه ها در کارگروه مرکز
۴. پیشنهاد تنظیم بسته حمایتی تخصصی توسط کارگروه
۵. تایید و ابلاغ بسته حمایتی به دستگاه های اجرایی

فاز اجرا و کنترل و نظارت

۱. اعمال سیاستهای هدایتی حمایتی و تخصیص منابع و امکانات توسط دستگاه های متولی
۲. اجرای عملیاتی توسعه خوشه
۳. کنترل و نظارت بر عملکرد اجرای برنامه ها
۴. بهبود مستمر، بازنگری، اصلاح، به هنگام سازی و متناسب سازی دستورالعمل ها و برنامه ها